

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.017.02.2018

Waldemar Sikora
Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój

Urząd Miasta i Gminy Busko-Zdrój,
ul. Mickiewicza 10, 28-100 Busko-Zdrój

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/074 – Zapewnienie przez gminy opieki przedszkolnej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy Busko-Zdrój, ul. Mickiewicza 10, 28-100 Busko-Zdrój (dalej: Urząd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Waldemar Sikora, Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój od 13 grudnia 2010 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Ustalanie zasad i warunków przyjmowania dzieci do publicznych placówek wychowania przedszkolnego oraz informowanie o nich mieszkańców gminy. 2. Diagnozowanie potrzeb w zakresie dostępu do opieki przedszkolnej. 3. Realizacja przez gminę zadań w zakresie opieki przedszkolnej. 4. Dokonywanie wyboru przez gminy dodatkowych placówek przedszkolnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 marca 2017 r. do dnia zakończenia kontroli (nabór na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę Kontroler	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach. Violetta Nowak, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr LKI/96/2018 z 8 października 2018 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Miasto i Gmina Busko-Zdrój (dalej: Gmina) zapewniło dostępność opieki przedszkolnej w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019, przy czym działania do tego prowadzące nie zawsze były prawidłowe. W Gminie prawidłowo ustalono harmonogramy i zasady przyjęcia do publicznych placówek wychowania przedszkolnego, w tym cztery (z pięciu) kryteriów ocenianych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019. Problematyka zapewnienia opieki przedszkolnej dzieciom zamieszkałym na terenie Gminy była przedmiotem bieżących i perspektywicznych analiz. W przyjętych dokumentach strategicznych zawarto kompleksową i opartą na rzetelnych danych, analizę rozwoju i funkcjonowania placówek wychowania przedszkolnego. W okresie objętym kontrolą rozpoczęto realizację określonych w tych dokumentach kierunków rozwoju poprzez zwiększenie liczby miejsc w jednym z przedszkoli. Nie w pełni rzetelnie informowano o warunkach realizacji wychowania przedszkolnego i nie wykorzystano do tego celu wszystkich dostępnych kanałów informacyjnych. W Gminie nie zostały prawidłowo ustalone zasady odpłatności za korzystanie z wychowania przedszkolnego, gdyż zakładały m.in. ustalenie wysokości tej opłaty na podstawie liczby godzin zadeklarowanej
--------------	--

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

w umowie cywilnoprawnej zawartej z rodzicami, nie zaś rzeczywistego czasu pobytu dziecka w placówce.

W okresie objętym kontrolą zapewniono miejsca w przedszkolach wszystkim dzieciom, zamieszkałym na terenie Gminy, których rodzice o to wnioskowali. Rodzicom dzieci, które nie dostały się do wybranego przedszkola Burmistrz proponował miejsce w innej placówce na obszarze Gminy, zgodnie z art. 31 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe³. Oferowane warunki opieki we wskazanych placówkach na rok szkolny 2018/2019, nie zawsze spełniały wymagania powyższego przepisu ustawy i nie odpowiadały potrzebom dziecka i jego rodziny, co spowodowało, że tylko 4% rodziców skorzystało z przedstawionej propozycji. Sieć placówek wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, nie została prawidłowo ustalona.

W Gminie objęto nadzorem problematykę związaną z realizacją opieki przedszkolnej. Działania prowadzone w ramach tego nadzoru nie były jednak w pełni skuteczne. Świadczą o tym stwierdzone uchybienia dotyczące nieumieszczania na listach kandydatów przyjętych i nieprzyjętych informacji o najniższej liczbie punktów uprawniających do przyjęcia do placówek, niedotrzymania w dwóch placówkach terminów określonych harmonogramami rekrutacji i niestosowania się w pełni do procedury odwoławczej przewidzianej art. 158 ust. 6-8 ustawy – Prawo oświatowe. Nie miało to wpływu na proces rekrutacji do tych jednostek.

W większości placówek w Gminie zagwarantowano odpowiednie warunki realizacji opieki przedszkolnej, przy czym w części z nich zapewniono tylko pięciogodzinną opiekę, a dzieci, które po zakończeniu zajęć musiały np. oczekiwać na rodziców korzystały ze świetlic szkolnych zamiast z opieki w oddziale przedszkolnym. Uprawnionym dzieciom zapewniono bezpłatny transport do placówek. W okresie wakacyjnym roku szkolnego 2017/2018 zorganizowano dla dzieci opiekę w jednym przedszkolu i tylko w lipcu. Procedura ustalania przerw w pracy placówek wychowania przedszkolnego nie była realizowana przez Burmistrza prawidłowo. W jednej placówce nie zapewniono wykonania kompletnego ogrodzenia terenu, co było niezgodne z § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁴.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Ustalanie zasad i warunków przyjmowania dzieci do publicznych placówek wychowania przedszkolnego oraz informowanie o nich mieszkańców gminy

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie funkcjonował Wydział Oświaty, Promocji i Infrastruktury Społecznej⁶, do którego zadań należało m.in.: koordynowanie pracy i sprawowanie nadzoru nad placówkami oświatowymi, ustalanie sieci publicznych szkół i przedszkoli, analizowanie i opiniowanie rocznych projektów organizacyjnych tych placówek, współpraca z dyrektorami jednostek oświatowych w zakresie

³ Dz. U. z 2018 r. poz. 996, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu, wprowadzonym zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój nr 219/2016 z 22 grudnia 2016 r. i nr 88/2018 z 24 maja 2018 r.

rekrutacji oraz wykonywanie innych zadań określonych w przepisach oświatowych. Bezpośredni nadzór nad działalnością tego Wydziału sprawował Pierwszy Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój Henryk Radosz.

(akta kontroli str. 4-39)

Na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019 Burmistrz ustalił harmonogram czynności w postępowaniu rekrutacyjnym oraz postępowaniu uzupełniającym do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych⁷ w terminach zgodnych z art. 204 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe⁸ (do 15 kwietnia 2017 r. na rok szkolny 2017/2018) oraz art. 154 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe (do końca stycznia 2018 r. na rok szkolny 2018/2019). W harmonogramach tych określono terminy wszystkich czynności wymaganych w procesie rekrutacji, tj. składanie wniosków o przyjęcie do placówek wychowania przedszkolnego, podanie przez komisje rekrutacyjne do publicznej wiadomości list kandydatów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych, list przyjętych i nieprzyjętych oraz terminy uzupełniającego postępowania rekrutacyjnego. Wyznaczone terminy pozostawiały szeroki margines czasowy na dokonanie działań wymaganych w postępowaniu rekrutacyjnym i uzupełniającym, w tym na realizację procedury odwoławczej⁹.

(akta kontroli str. 60-65)

Rada Miejska w Busku-Zdroju określiła pięć kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego i w postępowaniu uzupełniającym do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, dokumenty potwierdzające ich spełnianie oraz liczbę punktów odpowiadającą poszczególnym kryteriom¹⁰. Cztery z przyjętych kryteriów wypełniały warunki określone art. 131 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe, tj.: zapewnienie jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, w tym potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący dziecko musieli pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi lub edukacyjnymi. Ustalono, bowiem preferencje dla rodziców: (1) pracujących, studiujących lub uczących się w systemie dziennym; (2) dla których wybrana placówka była położona najbliżej ich miejsca zamieszkania lub pracy; (3) w sytuacji, gdy rodzeństwo dziecka korzysta już z opieki w tym przedszkolu oraz (4) ponownie ubiegających się o miejsce w przedszkolu dla dziecka. Jako piąte (najwyżej punktowane) kryterium naboru przyjęto realizację przez dziecko obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego. Zastosowanie tego kryterium nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 66-67)

Pierwsze z ww. kryteriów nie zostało precyzyjnie określone. Wśród rodzin, które mogłyby uzyskać dodatkowe preferencje z uwagi na łączenie obowiązków zawodowych z wychowaniem dziecka nie uwzględniono rodziców prowadzących

⁷ Zarządzenie nr 40/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój z 22 marca 2017 r. i zarządzenie nr 20/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój z 24 stycznia 2018 r. <https://www.umig.busko.pl/baw/zarzadzenia/index.php>.

⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 60, ze zm.

⁹ Harmonogramy na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019 pozostawiały ok. 1,5 miesiąca do czasu zakończenia postępowania uzupełniającego, co pozwalało na podjęcie działań związanych z odwołaniem się rodziców od decyzji komisji rekrutacyjnej, z zachowaniem możliwości przystąpienia do postępowania uzupełniającego w przypadku odmowy uznania takiego odwołania.

¹⁰ Uchwałą Nr XXVII/379/2017 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z 23 marca 2017 r. w sprawie określenia kryteriów rekrutacji do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Busko-Zdrój na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego, <https://www.umig.busko.pl/baw/uchwaly/> oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego (dostęp 22 października 2018 r.).

gospodarstwo rolne lub pozarolniczą działalność gospodarczą, mimo że wg danych GUS za 2016 r. w gminie Busko-Zdrój funkcjonowały podmioty gospodarcze w sektorze rolniczym oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (ok. 835 na 10 tys. ludności). Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił, że w praktyce *osoba pracująca* była traktowana bardzo ogólnie, uprawnienie do dodatkowych punktów dotyczyło także osób prowadzących gospodarstwa rolne oraz pozarolniczą działalność gospodarczą.

(akta kontroli str. 420)

W Urzędzie nie opracowano wzoru *Wniosku o przyjęcie* do publicznego przedszkola lub oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 149 ustawy – Prawo oświatowe. W procesie rekrutacji wykorzystywano formularze opracowane w placówkach wychowania przedszkolnego. W okresie objętym kontrolą wykorzystywano cztery rodzaje *Wniośków o przyjęcie*. Wszystkie one zawierały elementy wymagane ust. 1 i 2 art. 150 przywoływanej ustawy, były czytelne i zostały zaopatrzone w stosowne pouczenia dotyczące sposobu ich wypełnienia i potwierdzenia spełnienia przez kandydata kryteriów, o których mowa w art. 131 ust. 2 i ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe. We wnioskach tych umożliwiono wskazanie kolejności wybranych publicznych przedszkoli (nie więcej niż trzech), zgodnie z art. 156 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe. W placówkach opracowano także wzory oświadczeń potrzebnych do potwierdzenia: np. wielodzietności rodziny, samotnego wychowywania dziecka, zamieszkiwania w bliskiej odległości od przedszkola. Na wzorach oświadczeń umieszczono klauzulę o treści *jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*, w brzmieniu zgodnym z określonym w art. 150 ust. 6 powołanej ustawy. W Przedszkolu nr 2 i Przedszkolu nr 3 w Busku-Zdroju opracowano i udostępniono oprócz *Oświadczenia rodziców o zatrudnieniu* także *Oświadczenie o prowadzeniu gospodarstwa rolnego*.

(akta kontroli str. 247-258, 428-429)

Rada Miejska w Busku-Zdroju ustaliła – uchwałą z dnia 30 grudnia 2013 r. – wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego¹¹. W uchwale tej określono, że zapewnia się bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę dzieciom w wymiarze 5 godzin dziennie, zaś za korzystanie z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym ten wymiar, pobiera się opłatę w wysokości 1 zł za każdą godzinę. Część z przyjętych w tej uchwale uregulowań nie było zgodnych z obowiązującymi przepisami, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 70-71)

Informacja o kryteriach stosowanych w publicznych placówkach wychowania przedszkolnego w Gminie na drugim etapie rekrutacji, harmonogram czynności w postępowaniu rekrutacyjnym oraz zasady odpłatności za korzystanie z opieki przedszkolnej zostały udostępnione poprzez zamieszczenie odnośnych uchwał na stronie BIP Urzędu. W rekrutacji na rok szkolny 2017/2018 nie podejmowano innych działań, mających na celu poinformowanie mieszkańców gminy o zasadach naboru do placówek wychowania przedszkolnego. W następnym roku szkolnym przygotowano i opublikowano na stronie internetowej Gminy ogłoszenie¹²

¹¹ Uchwała nr XXXIV/431/2013 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju w sprawie w sprawie opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola, dla których organem prowadzącym jest gmina Busko-Zdrój.

¹² W dniu 29 stycznia 2018 r. <https://www.umig.busko.pl/ogloszenia/16712-zarzadzenie-w-sprawie-ustalenia-harmonogramu-czynnosci-w-postepowaniu-rekrutacyjnym-oraz-postepowaniu-uzupelniajacym-do-publicznych-przedszkoli-oddzialow-przedszkolnych-w-publicznych-szkolach-podstawowych-i-klas-pierwszych-publicznych-szkol-podstawowych.html>, dostęp 22 października 2018 r.

informujące o harmonogramie czynności oraz stosowanych kryteriach. Zorganizowano także spotkanie, na którym dyrektorzy przedszkoli zostali zobowiązani do przekazania kompletnych informacji o naborze do swoich placówek.

W latach tych nie zapewniono wszystkich przewidzianych § 28 ust. 1 Statutu Miasta i Gminy Busko-Zdrój¹³ sposobów przekazania do publicznej wiadomości informacji dotyczących mieszkańców, tj. nie zadbano o opublikowanie ww. informacji w gazecie lokalnej. Na stronie internetowej Urzędu udostępniono spis szkół i przedszkoli gminnych¹⁴, dane teleadresowe, linki do stron internetowych tych placówek oraz obowiązujące w tych placówkach dokumenty. Statuty wszystkich placówek wychowania przedszkolnego zawierały m.in. informację o czasie i organizacji ich pracy oraz oferowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Na stronach internetowych placówek dostępna była też informacja o organizacji pracy oddziałów przedszkolnych w roku szkolnym poprzedzającym okres naboru, co mogło stanowić dla rodziców źródło informacji o warunkach oferowanej tam opieki przedszkolnej. W roku szkolnym 2018/2019 na stronach internetowych dwóch przedszkoli¹⁵ umieszczono informację o zasadach dokonywania odpłatności za korzystanie z opieki przedszkolnej. Tylko cztery placówki¹⁶ (z dziewięciu¹⁷) udostępniły na swoich stronach internetowych pełne regulaminy lub zasady naboru, wzory wymaganych dokumentów w wersji elektronicznej (możliwe do pobrania) oraz informację o możliwości korzystania z postępowania odwoławczego.

(akta kontroli str. 198-215)

Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *zasady naboru zostały przekazane wszystkim dyrektorom placówek oświatowych w celu ich wywieszenia. Nie zostały opublikowane w prasie ze względu na dodatkowe koszty. Możliwość korzystania z postępowania odwoławczego określają przepisy prawa, więc nie informowano o tym rodziców. (...) Dyrektorzy zostaną zobowiązani do zamieszczenia informacji na temat rekrutacji na stronach internetowych placówek.*

(akta kontroli str. 420)

Informacje publikowane przez Urząd oraz placówki wychowania przedszkolnego nie były pełne, bowiem nie zawierały danych dotyczących m.in.: liczby miejsc w poszczególnych placówkach, w tym w rozbiciu na grupy wiekowe, możliwości korzystania z wyżywienia (w tym dla dzieci cierpiących na alergię pokarmową, wymagających wyeliminowania części produktów spożywczych lub chorobę wymagającą stosowania indywidualnej diety zgodnie z zaleceniami lekarza). W statutach trzech placówek¹⁸ (z dziewięciu funkcjonujących w Gminie) umieszczono zapisy, które świadczyły o tym, że dzieci z problemami zdrowotnymi lub niepełnosprawnościami mogły mieć tam utrudniony dostęp do wychowania przedszkolnego. W dwóch z nich zobowiązano bowiem rodziców do przedłożenia *zaświadczenia o możliwości przebywania dziecka niepełnosprawnego w grupie dzieci zdrowych*, a w trzeciej dopuszczono możliwość skreślenia przez dyrektora takiego dziecka z listy wychowanków.

(akta kontroli str. 198-215)

¹³ Przyjętym uchwałą Nr XXXV/486/2017 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie uchwalenia Statutu Miasta i Gminy Busko-Zdrój.

¹⁴ <https://www.umig.busko.pl/szkoly-publiczne.html>.

¹⁵ Przedszkole nr 2 i Przedszkole nr 3 w Busku-Zdroju.

¹⁶ Przedszkole nr 2 i Przedszkole nr 3 i ZPO w Szańcu i Siesławicach.

¹⁷ Przedszkola i oddziały przedszkolne w Zespołach Placówek Oświatowych w Dobrowodzie i Kołaczkowicach korzystają ze wspólnych stron internetowych.

¹⁸ Zespołów Placówek Oświatowych w Dobrowodzie, Kołaczkowicach i Szańcu.

Z wyjaśnień złożonych przez Zastępcę Burmistrza Henryka Radosza wynika, że zacytowane zapisy w statutach placówek nie miały na celu izolowania dzieci niepełnosprawnych, a tylko troskę o ich bezpieczeństwo. Stwierdzono, że zapisy te nie są jednak precyzyjne i zostaną dopracowane.

(akta kontroli str. 422-423)

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z art. 1 pkt 6 i 7 ustawy – Prawo oświatowe, system oświaty w Polsce zapewnia możliwość korzystania przez dzieci z niepełnosprawnościami z nauki i opieki we wszystkich typach placówek przedszkolnych, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi, edukacyjnymi i predyspozycjami.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ustalone na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019 jedno z pięciu kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego i uzupełniającego do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, tj. realizacja przez dzieci obowiązkowego rocznego wychowania przedszkolnego, nie spełniało wymogów określonych w art. 131 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe. Jego przyjęcie naruszało zasadę równości w dostępie do placówek wychowania przedszkolnego, dając szczególne preferencje kandydatom sześciolatnim, zobowiązanym do odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego.

(akta kontroli str. 66-67)

Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *powodem umieszczenia kryterium pozwalającego przydzielić dodatkowe punkty dla dzieci podlegających rocznemu obowiązkowemu wychowaniu przedszkolnemu było zapewnienie tym dzieciom realizacji obowiązku wynikającego z przepisów prawa. Przedmiotowe kryteria zostaną poddane analizie i ewentualnej zmianie.*

(akta kontroli str. 420)

Treść art. 31 ust. 4 i 5 ustawy – Prawo oświatowe nakładając na dzieci obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego nie daje podstaw do szczególnego traktowania omawianej grupy dzieci podczas rekrutacji do placówek wychowania przedszkolnego¹⁹. Jak wynika z analizy procesu rekrutacji do przedszkoli w Gminie na rok 2018/2019 dziecko sześciolatnie nie uzyskało miejsca w wybranej placówce, mimo zastosowania tego kryterium.

2. Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój nie przygotował projektu uchwały Rady Miejskiej w Busku-Zdroju w sprawie opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola, których organem prowadzącym jest gmina Busko-Zdrój, wymaganej art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych²⁰. W wyniku tego zaniechania obowiązywały w Gminie niezgodne z prawem przepisy uchwały nr XXXIV/431/2013 Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2013 r., stanowiące, że:

- odpłatność za korzystanie z wychowania przedszkolnego w wymiarze przekraczającym realizację podstawy programowej dotyczy wszystkich dzieci (§ 2 ust. 2 ww. uchwały);

¹⁹ Stanowisko to znajduje potwierdzenie w wyrokach Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 19 września 2017 r., sygn. akt IV SA/GI 597/17 (LEX nr 2371267) i z dnia 17 września 2018 r. sygn. akt SA/GI 582/18 (LEX nr 2563758) oraz szeregu rozstrzygnięciach nadzorczych wojewodów, stwierdzających nieważność uchwał rad gminy w zakresie preferowania dzieci w określonym wieku (np. rozstrzygnięcie wojewody lubuskiego Nr NO-I.4131.45.2017, wojewody śląskiego Nr NPII.4131.1.153.2017).

²⁰ Dz. U z 2017 poz. 2203, ze zm.

- liczbę godzin wychowania przedszkolnego, z której korzysta dziecko określa umowa cywilnoprawna zawarta pomiędzy dyrektorem przedszkola, a rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka (§ 3).

(akta kontroli str. 70-71)

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, opłaty za wychowanie przedszkolne mogą być pobierane jedynie do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dzieci kończą 6 lat. Zgodnie z art. 52 ust. 3 i 15 ww. ustawy, opłaty te ustalane są za godzinę pobytu dziecka w placówce i stanowią nieopodatkowane należności budżetowe o charakterze publicznoprawnych. Nie ma zatem podstaw do zawierania przez dyrektorów przedszkoli publicznych umów cywilnoprawnych z rodzicami, w tym określających liczbę godzin, wysokość i zasady wnoszenia opłat.

Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *projekt uchwały został przygotowany i zostanie skierowany pod obrady Rady Miejskiej w Busku-Zdroju w (...) grudniu*. Z dalszych wyjaśnień Burmistrza wynika, że zakwestionowane przepisy w praktyce nie są już stosowane.

(akta kontroli str. 420)

OCENA CZĄSTKOWA

W Gminie prawidłowo ustalono zasady i warunki przyjęcia do publicznych placówek wychowania przedszkolnego, w tym cztery (z pięciu) kryteriów ocenianych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019. Zakwestionowane kryterium prowadziło do preferowania kandydatów sześciolletnich, realizujących obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego. Burmistrz terminowo ustalił harmonogramy postępowania rekrutacyjnego i uzupełniające na te lata, w tym terminy składania dokumentów i podał do publicznej wiadomości ww. kryteria. W Gminie nie zostały prawidłowo ustalone zasady odpłatności za korzystanie z wychowania przedszkolnego. Nie w pełni rzetelnie informowano o warunkach realizacji wychowania przedszkolnego i nie wykorzystano do tego celu wszystkich dostępnych kanałów informacyjnych.

OBSZAR

2. Diagnozowanie potrzeb w zakresie dostępu do opieki przedszkolnej

Opis stanu faktycznego

W dokumentach strategicznych przyjętych w Gminie uwzględniono analizę funkcjonowania placówek wychowania przedszkolnego oraz określono oczekiwane zmiany w tym zakresie w perspektywie następnych lat. Opracowano *Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025*²¹, której założenia zostały zaktualizowane w 2016 r.²² (po dokonaniu diagnozy strategicznej, ewaluacji dotychczas realizowanych działań oraz przeprowadzeniu badania opinii mieszkańców). W Strategii zidentyfikowano (na podstawie danych GUS) podstawowe problemy ludnościowe Gminy, w tym spadek liczby mieszkańców, wynikający z ujemnego przyrostu naturalnego oraz migracji. Poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego wśród dzieci w wieku od trzech do pięciu lat wyniósł w 2008 r. i 2013 r. odpowiednio 57% i 73%. Przeprowadzone w 2016 r. badanie opinii publicznej wskazało na niski poziom zadowolenia mieszkańców z opieki przedszkolnej (tylko 33% ankietowanych oceniło ją dobrze lub bardzo dobrze). Jako jeden z celów Strategii wyznaczono wzrost odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym do 100% w 2024 r. oraz poprawę bazy lokalowej przedszkoli.

²¹ Przyjętą uchwałą Nr III/25/2014 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z 30 grudnia 2014 r.

²² Uchwała Nr XXII/300/2016 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z 20 października 2016 r. w sprawie przyjęcia zmiany Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025.

W 2016 r. został opracowany także *Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Miasta i Gminy Busko-Zdrój do roku 2021*²³. Plan ten zawierał bardzo szczegółowy opis bazy publicznych i niepublicznych przedszkoli z terenu Gminy, liczbę dzieci w tych placówkach i zakres świadczonej tam pomocy. Analiza SWOT dla przedszkoli, dokonana na podstawie analizy ww. informacji, wykazała, że słabymi stronami istniejącej sieci placówek wychowania przedszkolnego były: brak wystarczającej liczby dobrze wyposażonych sal dydaktycznych i sal do zajęć sportowo-korekcyjnych, niewystarczająca baza sanitarna przedszkoli, brak odpowiednio wyposażonych placów zabaw oraz niewystarczające środki na bezpłatne zajęcia dodatkowe. Zagrożeniem dla rozwoju placówek wychowania przedszkolnego jest zmniejszająca się liczba dzieci w wieku przedszkolnym zamieszkałych na terenie Gminy oraz niedostatek środków na planowane remonty i modernizacje. W ramach dwóch celów operacyjnych, tj. *wzbogacenie i odnowienie bazy lokalowej placówek przez przebudowę, rozbudowę i remonty istniejących obiektów oraz podniesienie jakości pracy placówek*, zaplanowano rozbudowę, remonty i doposażenie placówek wychowania przedszkolnego w Gminie²⁴, określono przybliżone koszty tych inwestycji, potencjalne źródła finansowania oraz horyzont czasowy realizacji zaplanowanych zamierzeń. W Gminie przyjęto także *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Busko-Zdrój* na lata 2016-2025, w której uwzględniono posiadane zasoby sektora edukacji (w tym przedszkoli) i ich wykorzystanie w realizacji polityki społecznej.

(akta kontroli str. 72-132)

Odnosnie strategii zapewnienia opieki przedszkolnej w Gminie, Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie zapewnienia przez Gminę opieki przedszkolnej, podejmuje się działania mające na celu rozbudowę publicznych placówek wychowania przedszkolnego, jak również modernizację budynków będących własnością Gminy, w których funkcjonują przedszkola niepubliczne (...). W 2017 r. zakończono rozbudowę Przedszkola nr 2 w Busku-Zdroju, w którym powstały 4 nowe sale do prowadzenia zajęć z dziećmi. W bieżącym roku Gmina zleciła opracowanie dokumentacji projektowej na rozbudowę Publicznego Przedszkola nr 3 w Busku-Zdroju.*

(akta kontroli str. 419)

W Urzędzie prowadzono bieżące analizy, mające na celu określenie przewidywanej liczby dzieci, która może zostać objęta wychowaniem przedszkolnym w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019. W tym celu kierowano się: (1) poziomem upowszechnienia wychowania przedszkolnego²⁵ w roku szkolnym 2016/2017; (2) planowanym zwiększeniem tego wskaźnika o 12% w następnych latach; (3) liczbą dzieci w wieku przedszkolnym zameldowanych na terenie Gminy²⁶. W wyniku tych analiz uznano, że w roku szkolnym 2017/2018 będzie konieczne zapewnienie miejsc dla 951 dzieci, a w roku szkolnym 2018/2019 – dla 882 dzieci. W analizach tych nie uwzględniano miejsca zamieszkania dzieci.

(akta kontroli str. 53-59)

Przyjęte założenia nie były w pełni prawidłowe i prowadziły do uzyskania zaniżonej liczby dzieci przewidywanych do objęcia wychowaniem przedszkolnym. Użyty do

²³ Przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr XXI/295/2016 z 22 września 2016 r. i został wskazany, jako formalna podstawa do aplikowania o środki zewnętrzne, w tym z Unii Europejskiej.

²⁴ W tym rozbudowę dwóch przedszkoli w Busku-Zdroju (nr 2 i nr 3), wykonanie piaskownic i placów zabaw adaptację pomieszczeń na oddziały przedszkolne, a także remonty budynków, w których funkcjonują niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego.

²⁵ Średnio przyjęto wskaźnik 75% (poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego w grupie dzieci trzyletnich wynosił 60%, cztero- i pięcioletnich – 82%, i sześcioletnich – 81%).

²⁶ W roku szkolnym 2017/2018 1179 dzieci w wieku przedszkolnym było zameldowanych na terenie Gminy, a w roku szkolnym 2018/2019 – 1087.

obliczeń wskaźnik poziomu upowszechnienia wychowania przedszkolnego wśród dzieci sześciolletnich z roku 2016/2017 wynoszący 81% nie odzwierciedlał aktualnego odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym²⁷ (część dzieci sześciolletnich skorzystała wtedy z możliwości rozpoczęcia nauki w szkole). Zaplanowany na następne lata wzrost odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym został (na skutek błędu arytmetycznego) wyliczony na znacznie niższym poziomie niż zaplanowany (tj. przyjęto wartość 4,5% zamiast 12%). W efekcie uzyskano zaniżoną o ok. 100 dzieci liczbę przewidzianych do objęcia wychowaniem przedszkolnym w roku szkolnym 2018/2019.

Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *dokonując przedmiotowej symulacji na danych z 2016 r. w kolejnych latach nie dokonano ich aktualizacji (...). Dokonując analiz przyjmujemy liczbę dzieci zameldowanych na terenie gminy, a nie dzieci zamieszkałych, (...) co także wpływa na rzeczywistą wysokość wskaźnika. Nie uwzględniono miejsc zamieszkania rodzin małych dzieci i miejsca pracy ich rodziców, gdyż Gmina takimi danymi nie dysponuje, a zlecenie takich analiz firmie zewnętrznej wiąże się z dodatkowymi kosztami.*

(akta kontroli str. 419-420)

Na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019 przygotowano w Gminie odpowiednio 742 miejsca (30 oddziałów) i 648 miejsc (28 oddziałów) w publicznych placówkach wychowania przedszkolnego (w pięciu przedszkolach i sześciu szkołach podstawowych), tj. odpowiednio dla 78% i 73% dzieci przewidywanych do objęcia wychowaniem przedszkolnym wg powyższych (zaniżonych) szacunków i odpowiednio 63% i 60% wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym zameldowanych w Gminie.

(akta kontroli str. 46-52)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Problematyka zapewnienia opieki przedszkolnej dzieciom zamieszkałym na terenie Gminy była przedmiotem bieżących i perspektywicznych analiz. W przyjętej *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Busko-Zdrój na lata 2015-2025* oraz *Planie Rozwoju Szkół dla Miasta i Gminy Busko-Zdrój* uwzględniono analizę rozwoju i funkcjonowania placówek wychowania przedszkolnego i analiza ta była kompleksowa i oparta na rzetelnych danych. Określone w tych dokumentach kierunki rozwoju placówek opieki przedszkolnej zmierzały do zwiększenia liczby miejsc w przedszkolach i w okresie objętym kontrolą rozpoczęto ich realizację. Bieżące analizy popytu na miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego na lata 2017/2018 i 2018/2019 nie były dokonywane w pełni rzetelnie, gdyż bazowały na zaniżonych danych.

OBSZAR

3. Realizacja przez gminę zadań w zakresie opieki przedszkolnej

Opis stanu
faktycznego

W Gminie ustalono w 2009 r. sieć prowadzonych publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach²⁸. Nie była ona aktualizowana mimo dokonanych zmian organizacyjnych, prowadzących do utworzenia dwóch nowych placówek i zlikwidowania czterech innych, co zostało szerzej opisane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 133-149)

²⁷ Upowszechnienie wychowania przedszkolnego w tej grupie wiekowej wynosiło w następnych latach 94%.

²⁸ Uchwała Nr XXX/333/09 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z 25 czerwca 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Św. poz. 2275).

W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 w gminie Busko-Zdrój funkcjonowało pięć przedszkoli (Publiczne Przedszkole nr 2 i Publiczne Przedszkole nr 3 w Busku-Zdroju, Publiczne Przedszkole w Dobrowodzie, Publiczne Przedszkole im. Jana Olrycha Szanieckiego w Szańcu oraz Publiczne Przedszkole w Kołaczkowicach²⁹), które dysponowały odpowiednio 522 i 517 miejscami³⁰. Ponadto w sześciu szkołach podstawowych utworzono oddziały przedszkolne zapewniające miejsca dla odpowiednio 220 i 170 dzieci (w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 2 im. Janusza Korczaka w Busku-Zdroju, Publicznej Szkole Podstawowej Nr 3 im. Płk. Aleksandra Krzyżanowskiego „Wilka” w Busku-Zdroju, Publicznej Szkole Podstawowej w Dobrowodzie, Publicznej Szkole Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Kołaczkowicach, Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Zbludowicach oraz Publicznej Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Siesławicach³¹). Rozkład przestrzenny placówek wychowania przedszkolnego na terenie Gminy nie był równomierny. Rodzice dzieci zamieszkałych na obszarze części sołectw (na terenie których do roku szkolnego 2014/2015 funkcjonowały szkoły podstawowe w Kamedulach, Słabkowicach, Kostkach Dużych i Szczaworyżu) musieli korzystać z opieki przedszkolnej w innych rejonach Gminy. Na terenie Gminy funkcjonowały także cztery przedszkola niepubliczne³², które oferowały ok. 375 miejsc.

Miejsca w placówkach publicznych mogły zapewnić w latach szkolnych 2017/2018-2018/2019 opiekę przedszkolną odpowiednio 60% i 63% dzieci zameldowanych na terenie gminy Busko-Zdrój, a przy uwzględnieniu miejsc w placówkach niepublicznych opieka przedszkolna mogła być zapewniona nawet dla ok. 93% dzieci w wieku przedszkolnym.

(akta kontroli str. 46-52, 308-312)

W Systemie Informacji Oświatowej (tabela BM8) w odniesieniu do Przedszkola nr 3 wykazano (przez przeoczenie) inną liczbę miejsc w placówce (167) niż wynikająca z zatwierdzonego arkusza organizacji (170). W trakcie kontroli dokonano korekty tych danych.

(akta kontroli str. 428-430)

Rekrutacja do placówek wychowania przedszkolnego na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019 była prowadzona bez zastosowania systemu informatycznego. W Przedszkolu w Dobrowodzie liczba miejsc w pełni zaspokajała potrzeby zgłoszone w obu latach szkolnych. W dwóch przedszkolach (Przedszkolu w Szańcu i Przedszkolu w Kołaczkowicach) liczba złożonych wniosków była mniejsza od liczby pozostających do dyspozycji wolnych miejsc (po uwzględnieniu dzieci, których rodzice złożyli wnioski o kontynuację wychowania przedszkolnego). Do przedszkoli tych złożono w roku szkolnym 2017/2018 mniej o odpowiednio 12 i trzy wnioski niż było dostępnych miejsc, w roku szkolnym 2018/2019 – o 13 i pięć. Natomiast do Przedszkola nr 2 i Przedszkola nr 3 w Busku-Zdroju złożono w roku szkolnym 2017/2018 odpowiednio 50 i 58 wniosków więcej niż było wolnych miejsc³³. Tendencja ta utrzymała się w roku szkolnym 2018/2019, gdyż do Przedszkola nr 2 złożono o 70 wniosków więcej niż miejsc, a do Przedszkola nr 3 –

²⁹ Dalej: Przedszkole nr 2 w Busku-Zdroju, Przedszkole nr 3 w Busku-Zdroju, Przedszkole w Dobrowodzie, Przedszkole w Szańcu i Przedszkole w Kołaczkowicach.

³⁰ Według stanu na 30 września 2017 r. i 2018 r.

³¹ Dalej: Szkoła Podstawowa Nr 2 w Busku-Zdroju, Szkoła Podstawowa Nr 3 w Busku-Zdroju, Szkoła Podstawowa w Dobrowodzie (wraz z Przedszkolem wchodzi w skład Zespołu Placówek Oświatowych), Szkoła Podstawowa w Kołaczkowicach (wraz z Przedszkolem wchodzi w skład Zespołu Placówek Oświatowych), Szkoła Podstawowa w Zbludowicach oraz Szkoła Podstawowa w Siesławicach.

³² Niepubliczne Przedszkola: „Smerfuś”, Językowa Akademia Przedszkolaka i Artystyczno-Językowe „Słoneczko” w Busku-Zdroju oraz „Bajkowe Wzgórze” w Mikułowicach.

³³ W czasie prowadzenia rekrutacji do tych placówek, tj. do końca sierpnia 2017 r.

o 30 więcej. Wskazuje to na niezaspokojenie potrzeb rodziców w zakresie opieki przedszkolnej oferowanej na terenie miejskiej części gminy Busko-Zdrój. Do oddziałów przedszkolnych w szkołach zgłosiło się mniej dzieci niż przygotowano miejsc, tj. o 52 dzieci mniej w roku szkolnym 2017/2018, a w następnym roku szkolnym – o 35 dzieci. W trakcie rekrutacji nie przeprowadzono zmian organizacyjnych w strukturze oferowanych miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego.

(akta kontroli str. 150)

Na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019 do trzech przedszkoli (w Dobrowodzie, Kołaczkowicach i Szańcu) oraz do oddziałów przedszkolnych w sześciu szkołach podstawowych przyjęto wszystkie dzieci, których rodzice o to wnioskowali.

W wyniku rekrutacji na rok szkolny 2017/2018 dyrektorzy Przedszkola nr 2 i Przedszkola nr 3 w Busku-Zdroju przekazali informację o nieprzyjęciu do tych placówek odpowiednio 50 i 53 dzieci w wieku od 3 do 6 lat (rodzice 14 z tych dzieci wnioskowali o miejsce w obydwóch przedszkolach) oraz jednego dziecka w wieku 2,5 lat. Informacja ta została przekazana do Urzędu w dniach 24 maja i 16 czerwca 2017 r., po monicie wysłanym do dyrektorów. Dane takie należało bowiem przekazać do 15 maja 2017 r. (§ 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie udzielania gminom dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego³⁴).

Zgodnie z art. 14 ust. 4b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³⁵, rodzice wszystkich tych dzieci zostali przez Burmistrza pisemnie powiadomieni (pismem z 5 lipca 2017 r.) o możliwości skorzystania z opieki przedszkolnej w Przedszkolu nr 2, w którym od września 2017 r. miały być dostępne nowe miejsca (utworzone w wyniku rozbudowy istniejącego budynku). Zaproponowana placówka spełniała warunki, o których mowa w art. 31 ust. 10 i 11 ustawy – Prawo oświatowe, tj. oferowała zbliżony czas opieki oraz znajdowała się w niewielkiej odległości od placówki pierwotnie wybranej przez rodziców. Z przyczyn obiektywnych udało zapewnić funkcjonowanie tych nowych miejsc dopiero po 25 września 2017 r.³⁶.

(akta kontroli str. 152-175)

Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *w związku z trwającą rozbudową przedszkola i jej [planowanym] zakończeniem we wrześniu 2017 r. rodzicom nie wskazano innego [funkcjonującego] przedszkola, do którego dzieci mogłyby uczęszczać z dniem 1 września 2017 r., gdyż rodzice ci składali wnioski do miejskich przedszkoli, a Gmina miała pewność, że wszystkim zapewni miejsca.*

(akta kontroli str. 421)

W wyniku przeprowadzonej rekrutacji na rok szkolny 2018/2019 dyrektorzy Przedszkola nr 2 i Przedszkola nr 3 w Busku-Zdroju (terminowo) poinformowali Burmistrza o nieprzyjęciu odpowiednio 27 i 28 dzieci w wieku od 3 do 6 lat³⁷ oraz ośmiu dzieci w wieku 2,5 lat (w tym rodzice czworga dzieci wnioskowali o przyjęcie do dwóch przedszkoli). Zgodnie z art. 31 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe, Burmistrz wskazał rodzicom wszystkich tych dzieci inne placówki wychowania przedszkolnego, do których mogły być przyjęte. Miejsca te nie spełniały w pełni warunków określonych w art. 31 ust. 10 ww. ustawy, co szerzej opisano w dalszej

³⁴ Dz. U. poz. 875.

³⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, ze zm.

³⁶ W Aneksie do umowy z wykonawcą rozbudowy (z 26 lipca 2017 r.) przewidywano zakończenie prac i przyjęcie budynku do 30 sierpnia 2017 r. Ostateczne pozwolenie na użytkowanie obiektu uzyskano 25 września 2017 r.

³⁷ W tym jedno dziecko sześciolatnie zobowiązane do odbycia rocznego wychowania przedszkolnego.

części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Z zaproponowanych przez Burmistrza miejsc skorzystali tylko rodzice dwojga dzieci (4% dzieci w wieku od 3-6 lat, które nie dostały się do przedszkoli).

Burmistrz wskazał także miejsca realizacji wychowania przedszkolnego dzieciom w wieku od 2,5 roku do 3 lat (do czego nie zobowiązywały przywołane wyżej przepisy). Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *uznano, że skoro dzieci te brały udział w postępowaniu rekrutacyjnym należy poinformować również ich rodziców*.

(akta kontroli str. 152-175, 197, 421)

Na podstawie analizy dokumentacji określającej zasady rekrutacji i wyniki naboru do placówek wychowania przedszkolnego w Gminie ustalono, że w obu latach szkolnych:

- w większości placówek, tj. dziewięciu z 11 rekrutacja została przeprowadzona w terminach zgodnych z wyznaczonymi przez Burmistrza; w dwóch placówkach³⁸ listy zakwalifikowanych i przyjętych dzieci były wywieszane w terminach wcześniejszych niż ustalone w harmonogramach³⁹;
- postępowania rekrutacyjne zostały przeprowadzone przez komisje rekrutacyjne powołane przez dyrektorów placówek;
- sporządzano wymagane listy kandydatów, w tym zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych oraz przyjętych i nieprzyjętych, przy czym w roku szkolnym 2017/2018 w żadnej placówce listy te nie były w pełni zgodne z wymaganiami art. 158 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe, gdyż nie zawierały minimalnej liczby punktów wymaganych do przyjęcia. W roku szkolnym 2018/2019 tylko komisje rekrutacyjne działające w dwóch placówkach (Przedszkolu nr 2 i Przedszkolu nr 3) prawidłowo sporządziły listy kandydatów przyjętych i nieprzyjętych;
- w roku szkolnym 2018/2019 wpłynęły trzy pisma od rodziców odwołujących się od rozstrzygnięć komisji rekrutacyjnej w zakresie nieprzyjęcia kandydatów do Przedszkola nr 2 (dwa) i Przedszkola nr 3. Zostały one w tych przedszkolach potraktowane, jako wniosek o sporządzenie uzasadnienia odmowy przyjęcia kandydata do przedszkola i odwołanie się rodziców od decyzji komisji rekrutacyjnej⁴⁰. Odpowiedzi na te pisma udzielili dyrektorzy Przedszkola nr 2⁴¹ i Przedszkola nr 3 (sporządzona odpowiedź była podpisana dodatkowo przez członków komisji rekrutacyjnej)⁴² w terminie do siedmiu dni od ich otrzymania. Przesłane rodzicom uzasadnienia odmowy przyjęcia nie zawierały wszystkich elementów wymaganych art. 158 ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe, tj. nie umieszczono w nich informacji o najniższej liczbie punktów uprawniających do przyjęcia oraz o liczbie punktów, którą kandydat uzyskał w postępowaniu

³⁸ Przedszkolu w Dobrowodzie i Szkole Podstawowej w Siesławicach.

³⁹ Przed wyznaczonymi przez Burmistrza terminami, tj. w czasie przeznaczonym na przyjmowanie i weryfikację wniosków.

⁴⁰ Zgodnie z art. 158 ust. 6 i 8 ustawy - Prawo oświatowe, rodzic kandydata może wystąpić do komisji rekrutacyjnej z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia odmowy przyjęcia kandydata do danego publicznego przedszkola (w terminie 7 dni od dnia podania do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych). Po otrzymaniu takiego uzasadnienia rodzic może wnieść do dyrektora publicznego przedszkola odwołanie od rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej.

⁴¹ Dyrektor przedszkola podała, jako przyczynę nieprzyjęcia, *niepełnienie kryterium określonego w ustawie Prawo oświatowe*, gdyż nie złożono dokumentów potwierdzających spełnienie kryteriów, o których mowa w art. 31 ust. 2 i 4 ustawy – Prawo oświatowe i w efekcie nie przyznano za nie dodatkowych punktów. Dzieci nie zostały przyjęte z uwagi na brak miejsc.

⁴² W przypadku nieprzyjęcia dziecka w wieku poniżej trzech lat odmowę przyjęcia uzasadniono brakiem miejsc.

rekrutacyjnym. Dyrektor Przedszkola nr 2 wyjaśniła, że *wynikało to z braku wiedzy na temat tego, jak to uzasadnienie powinno brzmieć*. Dodała, że odbyły się dodatkowe rozmowy wyjaśniające z rodzicami, którzy złożyli ww. odwołania. Opisany sposób realizacji procedury odwoławczej może świadczyć o niepełnej wiedzy rodziców i dyrektorów placówek o jej przebiegu. Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *możliwość korzystania z postępowania odwoławczego określają przepisy prawa, więc nie informowano o tym rodziców. Zobowiąże się dyrektorów do opracowania procedury odwoławczej i poinformowania rodziców*;

- do Urzędu nie wpłynęły żadne skargi oraz wnioski związane z wychowaniem przedszkolnym w okresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 232-239, 259-298, 420)

W roku szkolnym 2017/2018 opiekę wakacyjną dla dzieci zamieszkałych na terenie Gminy zapewniono tylko w lipcu i tylko w jednym przedszkolu (Przedszkolu nr 2 w Busku-Zdroju). Zamiar skorzystania z tej opieki zgłosiło 148 rodziców przedszkolaków, w tym 111 dzieci z Przedszkola nr 2 w Busku-Zdroju (prawie połowa dzieci uczęszczająca do tej placówki) i 37 dzieci z Przedszkola nr 3. Dyżur wakacyjny zaplanowano także w przedszkolach w Dobrowodzie i Kołaczkowicach. Z informacji uzyskanych od dyrektorów tych placówek wynika, że nie były one otwarte w czasie wakacji, gdyż nie zgłosili się chętni. W pozostałych sześciu (z dziewięciu) placówkach wychowania przedszkolnego organ prowadzący ustalił przerwę wakacyjną w okresie od 1 lipca 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r. Zagadnienie to zostało szerzej opisane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 394-408)

W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 we wszystkich placówkach wychowania przedszkolnego wykorzystano co najmniej 85% dostępnych miejsc.

(akta kontroli str. 150-151)

Poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 (bez uwzględniania dzieci zamieszkałych w innych gminach i uczęszczających do przedszkoli w Gminie) wynosił odpowiednio: dla dzieci trzyletnich 72% i 78%, dla dzieci czteroletnich 88% i 83%, dla dzieci pięcioletnich 94% i 96%, dla dzieci sześcioletnich 90% i 94%. Średni poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego wynosił 86% i 88%, natomiast w województwie świętokrzyskim według danych z 2016 r. – 77,9%.

(akta kontroli str. 196)

Pracownicy Urzędu przeprowadzili 28 kwietnia 2017 r. kontrole w Przedszkolu Nr 2 i Przedszkolu nr 3 w Busku-Zdroju. Kontroli poddano: procedurę zbierania wniosków o przyjęcie do przedszkola, wyniki procesu rekrutacji (z uwzględnieniem miejsca zamieszkania przyjętych kandydatów) oraz przestrzeganie harmonogramu rekrutacji. W wyniku kontroli zalecono zwiększenie staranności i dokładności w pracy komisji rekrutacyjnej powołanej w Przedszkolu nr 2. Nie zwrócono uwagi na inne (wyżej opisane) braki.

(akta kontroli str. 240-245, 390-393)

Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *zakres kontroli dotyczył liczby złożonych wniosków, terminowości oraz miejsca zamieszkania na terenie gminy. Dyrektorzy jednostek zostaną zobowiązani do przygotowania list dzieci zakwalifikowanych i przyjętych zgodnie z przepisami. Zagadnienie to zostanie objęte kontrolą*.

(akta kontroli str. 420-421)

Proces rekrutacji na rok szkolny 2018/2019 w Przedszkolu nr 2 był przedmiotem kontroli Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty przeprowadzonej 12 czerwca 2018 r. W wyniku tej kontroli nie sformułowano zaleceń.

(akta kontroli str. 240-245)

Gmina stworzyła w większości placówek prawidłowe warunki organizacyjne i bezpieczeństwa realizacji opieki przedszkolnej:

- we wszystkich placówkach zapewniono opiekę w grupach jednolitych wiekowo lub mieszanych zbliżonych wiekowo (5-6 latki), w których liczebność nie przekraczała 25, zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli⁴³ oraz możliwość korzystania z placu zabaw i posiłków, a także transport i dowóz dla wszystkich uprawnionych dzieci (w roku szkolnym 2017/2018 objęto dowozem 102 dzieci, w roku szkolnym 2018/2019 – 70);
- tylko w pięciu przedszkolach stworzono możliwość korzystania z opieki w szerokim zakresie czasowym, tj. w Przedszkolu nr 2 i Przedszkolu nr 3 od 6:00 do 16:30, w przedszkolach w Dobrowodzie i Kołaczkowicach od 7:00 do 16:00, a w Przedszkolu w Szańcu od 7:00 do 15:00;
- w czterech przedszkolach⁴⁴ zapewniono zajęcia z rytmiki w wymiarze od 0,5 do 1 godziny tygodniowo, we wszystkich placówkach była dostępna pomoc logopedy;
- w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oferowano tylko opiekę w zakresie pięciu godzin (rok szkolny 2018/2019).

(akta kontroli str. 334-364, 425)

Dzieci uczęszczające do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych⁴⁵ oczekiwały po zakończeniu zajęć na rodziców (lub na możliwość skorzystania z bezpłatnego transportu) w świetlicy szkolnej⁴⁶. NIK zwraca uwagę, że zgodnie z przepisami oświatowymi świetlica szkolna przeznaczona jest dla uczniów szkoły podstawowej, (art. 103 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe). Oddział przedszkolny organizacyjnie nie wchodzi w strukturę szkoły podstawowej, stąd dodatkowa opieka powinna być zorganizowana w ramach tego oddziału.

W placówkach wychowania przedszkolnego nauczyciele i zatrudniony personel nie byli zobowiązani do podawania leków dzieciom przewlekle chorym. W statutach czterech placówek⁴⁷ zawarto zapisy informujące rodziców, że *nie przewiduje się dokonywania jakichkolwiek zabiegów lekarskich ani podawania farmaceutyków, z wyjątkiem czynności z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej*⁴⁸.

(akta kontroli str. 198-215)

Z wyjaśnień złożonych przez Zastępcę Burmistrza Henryka Radosza wynika, że ponieważ w przedszkolach nie funkcjonowały gabinety profilaktyki zdrowotnej oraz brak jest uregulowań prawnych w zakresie pomocy dzieciom chorującym, powoduje to duże obawy dyrektorów przed podawaniem im leków. *Niemniej jednak*

⁴³Dz. U. poz. 649, ze zm.

⁴⁴ Przedszkolu nr 2 i nr 3 w Busku-Zdroju oraz w Przedszkolu w Dobrowodzie i Kołaczkowicach.

⁴⁵ Szkole Podstawowej w Kołaczkowicach, Siesławicach, Zbudowicach, Szkole Podstawowej nr 2 i nr 3 w Busku-Zdroju.

⁴⁶ Statut Szkoły Podstawowej w Kołaczkowicach (§ 90 ust. 3-5) zawierał zapis świadczący o tym, że dzieci z oddziałów przedszkolnych przyprowadzane przed godziną 8.00 i odbierane po godzinie 13.15 pozostają pod opieką nauczyciela świetlicy.

⁴⁷ Przedszkolu nr 2, nr 3 w Busku-Zdroju, w Przedszkolach w Dobrowodzie i Kołaczkowicach.

⁴⁸ Natomiast inna placówka wychowania przedszkolnego (niepubliczna), funkcjonująca na terenie Gminy deklarowała, że zatrudnia nauczycieli, którzy posiadają uprawnienia diabetologiczne umożliwiające pełną opiekę nad dziećmi z cukrzycą (<http://www.przedszkolesmerfus.pl>).

temat ten zostanie przeanalizowany wspólnie z dyrektorami w celu opracowania procedur opieki nad dziećmi przewlekle chorymi.

(akta kontroli str. 422-423)

Na podstawie analizy dokumentacji czterech placówek wychowania przedszkolnego, tj. Przedszkola w Szańcu, Przedszkola nr 2 i Przedszkola nr 3 w Busku-Zdroju oraz Przedszkola w Dobrowodzie stwierdzono, że:

- w placówkach przeprowadzano coroczne kontrole stanu technicznego budynków i przeglądy 5-letnie stanu sprawności technicznej i przydatności obiektów do użytkowania (art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁴⁹), w rezultacie których nie stwierdzono nieprawidłowości;
- dyrektorzy wszystkich placówek zapewnili przeprowadzenie kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów, obejmujące również place zabaw (§ 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach). Kontrola przeprowadzona w Przedszkolu w Szańcu wykazała brak ogrodzenia terenu placówki od strony południowej. Burmistrz, w odpowiedzi na złożony w Urzędzie protokół z kontroli tego obiektu, przesłał dyrektorowi Przedszkola w Szańcu pismo⁵⁰, z pouczeniem wskazującym, że zgodnie z § 2 przywołanego wyżej rozporządzenia dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole i placówce oraz prosił o poinformowanie, jakie działania zostały podjęte dla poprawy bezpieczeństwa uczniów i dzieci w tym zakresie. Zagadnienie to zostało szerzej opisane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Busku-Zdroju w wyniku kontroli przeprowadzonych w Przedszkolu w Szańcu w dniach 30 sierpnia 2017 r.⁵¹ i 22 stycznia 2018 r.⁵² nie stwierdził nieprawidłowości. W pozostałych trzech placówkach w wyniku przeprowadzonych kontroli także nie wydano zaleceń.

(akta kontroli str. 313-331)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Gminie nie ustalono aktualnej sieci przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach, wymaganej art. 32 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe. Ustalona uchwałą Nr XXX/333/09 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z 25 czerwca 2009 r. sieć nie obejmowała dwóch utworzonych od 1 września 2016 r. przedszkoli⁵³ oraz nie uwzględniała likwidacji (od 1 września 2015 r.) czterech szkół podstawowych⁵⁴, w których były prowadzone oddziały przedszkolne.

W uchwale Nr XXV/347/2017 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z 9 lutego 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego podjętej na podstawie art. 206 ust. 1, 2 i 4 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, uwzględniono szkoły podstawowe,

⁴⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, ze zm.

⁵⁰ Nr OPIS.230.16.2018 z 10 września 2018 r.

⁵¹ W zakresie przygotowania obiektu do nowego roku szkolnego.

⁵² W zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych z zakresu warunków żywienia zbiorowego.

⁵³ Oddziały zamiejscowe Przedszkola nr 2 i Przedszkola nr 3 w Dobrowodzie i Kołaczkowicach zostały zlikwidowane (uchwały Nr XIX/263 i XIX/262 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z 23 czerwca 2016 r.) Utworzono publiczne przedszkola w Kołaczkowicach i Dobrowodzie, które funkcjonują od 1 września 2016 r. (powołano je uchwałami XIX/264/2016 i XIX/265/2016 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 23 czerwca 2016 r.) <https://www.umig.busko.pl/baw/uchwaly/index.php>.

⁵⁴ Szkoły Podstawowe w Kamedulach, Ślabczowicach, Kostkach Dużych i Szczaworyżu (uchwały Nr VII/72/2015-VII/75/2015 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z 30 kwietnia 2015 r.) <https://www.umig.busko.pl/baw/uchwaly/index.php>

w których funkcjonują oddziały przedszkolne. Uzyskana pozytywna opinia kuratora oświaty (pismo nr KO.II.542.88.2017 z dnia 1 marca 2017 r.) zawierała ocenę w zakresie zapewnienia przez jednostkę samorządu terytorialnego możliwości realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, a w przypadku, o którym mowa w art. 206 ust. 4 przytaczanej ustawy – także możliwości realizacji obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci zamieszkałe na terenie Gminy.

Przyjęta uchwała nie uwzględnia realizacji wymogów art. 32 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe, zgodnie z którym sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych powinna zapewniać dzieciom, o których mowa w art. 31 ust. 1 ww. ustawy, zamieszkałym na obszarze gminy, możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego, a droga dziecka spełniającego obowiązek, o którym mowa w art. 31 ust. 4 i dziecka pięcioletniego z domu do placówki wychowania przedszkolnego nie powinna przekraczać 3 km. Ustalenie ww. sieci wymagało uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności tej sieci z przedstawionymi wyżej warunkami.

(akta kontroli str. 133-149)

Z wyjaśnień Zastępcy Burmistrza Henryka Radosza wynika, że po przeanalizowaniu przedstawionego stanu prawnego zostanie przygotowany projekt uchwały w sprawie sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, który będzie spełniał wymogi zawarte w art. 32 ustawy – Prawo oświatowe.

(akta kontroli str. 421)

2. Na rok szkolny 2018/2019 Burmistrz wskazał ośmiorgu dzieciom, które nie dostały się do Przedszkola nr 2 lub do Przedszkola nr 3 w Busku-Zdroju miejsca w oddziale przedszkolnym przy Szkole Podstawowej nr 2. Wskazana przez Burmistrza placówka wychowania przedszkolnego nie oferowała opieki w czasie zbliżonym do przedszkola, do którego rodzice złożyli wniosek o przyjęcie (przedszkola zapewniały opiekę w zakresie 10,5 godziny dziennie, natomiast w oddziale przedszkolnym przy szkole podstawowej zapewniano opiekę pięciogodzinną), co było niezgodne z art. 31 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe.

(akta kontroli str. 152-175)

Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *wskazano miejsca w oddziale przedszkolnym utworzonym prze Szkole Podstawowej nr 2, gdyż rodzice byli zainteresowani placówkami w mieście i brano pod uwagę możliwość wydłużenia czasu pracy oddziału przedszkolnego.*

(akta kontroli str. 422)

Na rok szkolny 2018/2019 Burmistrz wskazał pozostałym 47 dzieciom w wieku trzech i czterech lat, które nie dostały się do Przedszkola nr 2 lub do Przedszkola nr 3 w Busku-Zdroju miejsca w Przedszkolu w Szańcu. W przedszkolu tym zapewniono opiekę w czasie krótszym o 2,5 godziny niż w wybranej przez rodziców placówce. Powyższe wskazywało na naruszenie art. 31 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe. Przedszkole to znajdowało się w znacznej odległości (9 km) od wybranych przez rodziców przedszkoli. Opieka przedszkolna oferowana w tej placówce mogła nie zapewniać realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny z uwagi także na tę niedogodność (zgodnie z art. 31 ust. 11 ustawy – Prawo oświatowe Burmistrz, w miarę możliwości, powinien wskazać publiczne przedszkole, położone najbliżej przedszkola, o przyjęcie do którego ubiegali się rodzice dziecka).

(akta kontroli str. 152-175)

Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *tylko ta placówka dysponowała wolnymi miejscami i miała możliwości utworzenia dodatkowego oddziału oraz wydłużenia czasu pracy przedszkola.*

(akta kontroli str. 422)

3. W roku szkolnym 2017/2018 nie stosowano prawidłowej procedury organizacji opieki wakacyjnej w placówkach wychowania przedszkolnego oraz nie zapewniono tej opieki w sierpniu 2018 r.

Burmistrz nie egzekwował od dyrektorów placówek prawidłowych wniosków o ustalenie wakacyjnych przerw w ich funkcjonowaniu, w związku z czym decyzje w tym zakresie były podejmowane przez organ prowadzący bez udziału rady przedszkola (rady rodziców). Rodzice dzieci w wieku przedszkolnym mieli możliwość skorzystania z opieki tylko w jednym miesiącu wakacyjnym (lipcu).

(akta kontroli str. 394-408)

Zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli, przedszkole funkcjonuje przez cały rok szkolny, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący przedszkole, na wspólny wniosek dyrektora i rady przedszkola, a w przypadku braku rady przedszkola – na wspólny wniosek dyrektora i rady rodziców.

Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *przerwy wakacyjne zostały ustalone z dyrektorami placówek, biorąc pod uwagę liczbę dzieci korzystających w wakacje z tych przedszkoli na przestrzeni ostatnich lat. W następnych latach sytuacja ta nie będzie miała miejsca. (...) Przerwa wakacyjna w miesiącu sierpniu spowodowana jest przede wszystkim wykorzystywaniem urlopów przez pracowników oraz koniecznością przeprowadzenia remontów, a także względami ekonomicznymi.*

(akta kontroli str. 422)

4. Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój nie zapewnił w pełni bezpiecznych i higienicznych warunków realizacji opieki przedszkolnej w Przedszkolu w Szańcu, gdyż teren tej placówki nie był w całości ogrodzony, co jest wymagane § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. W okresie objętym kontrolą Burmistrz był dwukrotnie informowany (w przekazywanych zgodnie z § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia protokołach kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów na kolejne lata szkolne) o niepełnym ogrodzeniu terenu Przedszkola w Szańcu. Nie zostały jednak podjęte skuteczne działania w celu uzupełnienia braków w ogrodzeniu.

(akta kontroli str. 4314-317)

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 w zw. art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe wójt (burmistrz, prezydent miasta) odpowiada w szczególności za zapewnienie warunków działania szkół i przedszkoli, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

Zastępca Burmistrza Henryk Radosz wyjaśnił: *z uwagi na koszty i inne pilne remonty, które musiały być przeprowadzone nie wykonano ogrodzenia placu szkolnego. Niemniej jednak uczniowie przebywający na zewnątrz budynku szkoły zawsze są pod opieką dyżurujących nauczycieli.*

(akta kontroli str. 423)

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą zapewniono miejsca w przedszkolach wszystkim dzieciom, zamieszkałym na terenie Gminy, których rodzice zwrócili się z wnioskiem o przyjęcie do placówki wychowania przedszkolnego. Gdy zachodziła konieczność wskazania innej placówki wychowania przedszkolnego, zapewniono takie miejsce zgodnie z art. 31 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe. Oferowane warunki opieki

w placówkach wskazywanych rodzicom, których dzieci nie dostały się w roku szkolnym 2018/2019 do wybranego przedszkola, nie zawsze odpowiadały potrzebom dziecka i jego rodziny. Sieć placówek wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe nie została prawidłowo ustalona w Gminie.

Prowadzony nadzór nad postępowaniem rekrutacyjnym nie był w pełni skuteczny. Stwierdzono bowiem uchybienia polegające na nieumieszczaniu na listach kandydatów przyjętych i nieprzyjętych, sporządzanych w większości placówek, informacji o najniższej liczbie punktów uprawniających do przyjęcia, niedotrzymaniu harmonogramów rekrutacji i nie w pełni prawidłowym stosowaniu procedury odwoławczej przewidzianej w art. 158 ust. 6-8 ustawy – Prawo oświatowe. Nie miało to wpływu na proces rekrutacji prowadzony w tych jednostkach.

W większości placówek przedszkolnych w Gminie zagwarantowano właściwe warunki realizacji opieki przedszkolnej, przy czym w części z nich zapewniono tylko pięciogodzinną opiekę, a dzieci które musiały oczekiwać np. na rodziców przebywały w świetlicy szkolnej, zamiast w oddziale przedszkolnym. Uprawnione dzieci mogły korzystać z bezpłatnego transportu do placówek. W Gminie nie zapewniono opieki wakacyjnej w sierpniu 2018 r., a procedura ustalania przerw w pracy placówek wychowania przedszkolnego nie była realizowana przez Burmistrza prawidłowo. Brak kompletnego ogrodzenia terenu jednej z placówek mógł wpływać na warunki bezpieczeństwa realizowanej opieki.

OBSZAR

4. Dokonywanie wyboru przez gminy dodatkowych placówek przedszkolnych

Opis stanu faktycznego

W latach 2017-2018 Gmina nie dokonywała wyboru dodatkowych placówek przedszkolnych, w drodze otwartego konkursu ofert.

(akta kontroli str. 427)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli, w związku z niedokonywaniem wyboru przez Gminę dodatkowych placówek przedszkolnych, odstępuje od oceny w tym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania z kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do placówek przedszkolnych kryterium preferującego dzieci w wieku sześciu lat, zobowiązanych do odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego.
2. Przygotowanie przez Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój projektów uchwały regulującej zasady odpłatności rodziców za opiekę przedszkolną dzieci oraz uchwały w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.
3. Wskazywanie, na podstawie art. 31 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe, placówki wychowania przedszkolnego, której czas pracy jest zbliżony do czasu pracy placówki, o przyjęcie do której ubiegali się rodzice dziecka oraz w miarę możliwości położonej najbliżej do wybranej przez rodziców.
4. Zapewnienie stosowania prawidłowej procedury organizacji opieki dla dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w okresie wakacyjnym.

5. Podjęcie działań zapewniających wykonanie brakującego ogrodzenia terenu Przedszkola w Szańcu.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, grudnia 2018 r.

Kontroler
Violetta Nowak
Główny specjalista kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis

.....
podpis